



ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД СКОПЈЕ

Годишен Извештај 2018

СОДРЖИНА

СОДРЖИНА.....	1
1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖУВАЊЕ	2
2. АКТИВНОСТИ НА БАНКАТА	5
3. ФИНАНСИСКИ ПЕРФОРМАНСИ НА БАНКАТА.....	7
4. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ	12
5. КОРПОРАТИВНО БАНКАРСТВО	14
6. РАБОТА СО ФИЗИЧКИ ЛИЦА.....	15
7. АКТИВНОСТИ НА ПАЗАРИТЕ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ И УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСТ.....	17
8. МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ	18
9. КОРПОРАТИВНА ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ	20
10. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ	21
11. ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА	23
12. КОНТРОЛА НА УСОГЛАСЕНОСТ СО ПРОПИСИ И СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗАМ.....	23
13. ИНФОРМАТИВНА СИГУРНОСТ	24
14. ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ.....	25

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОПКРУЖУВАЊЕ

1.1. Глобални и регионални движења

Растот на економската активност на глобално ниво во 2018-та година е скромн, што произлегува од успорување на активноста во областа на производството, како и од спорото обновување на трговијата. И покрај тековните преговори, тензиите во трговијата помеѓу главните економии остануваат на високо ниво. Доколку се спроведат сите царински тарифи кои подолг период се предмет на разгледување, се очекува тие да влијаат на околу 5% од глобалните трговски текови, и да придонесат за намалување на растот на инволвираните економии. Зголемувањето на трговскиот протекционизам се очекува да ги задуши инвестициите и сериозно да ги наруши глобалните вредносни синџири, придонесувајќи за повисоки цени и пониска продуктивност. Трошоците за позајмување на земјите во развој се зголемија во текот на 2018-та година. Зајакнувањето на американскиот долар, зголемената нестабилност на финансискиот пазар и зголемувањето на премиите за ризик го интензивираа одливот на капитал и притисоците на валутите на некои од поголемите земји во развој, при што поранливите земји доживеаја значителен финансиски стрес. Цените на енергенсите значително флукутираа, главно поради факторите на страната на понудата, со остри падови кон крајот на 2018-та година.

Во текот на 2018-та година, економската активност во развиените економии се движеше во различен правец. Растот во САД достигна 2,9%, поддржан од домашната побарувачка, а засилен со фискален стимул. Пазарот на трудот е стабилен, со стапка на невработеност од околу 3,8%, на речиси најниско ниво во последните 50 години.

Спротивно на тоа, економската активност во Евро-зоната беше нешто послаба од очекуваната, во голема мера како одраз на претходната апрецијација на еврото и намалување на надворешната побарувачка, и достигна 1,9%. ЕЦБ ги задржа каматните стапки на истото ниво во текот на целата 2018-та година, а планира да ги задржи на моменталното ниво и во првата половина на 2019-та година. Невработеноста е намалена, а инфлацијата останува на ниско ниво од 1,6%. Условите за кредитирање од страна на банкарскиот сектор остануваат поволни, а со тоа продолжува да расте побарувачката за банкарски кредити. Фискалната политика се очекува да биде благо експанзивна. Дефицитот во Франција и Италија, се очекува да го зголемат притисокот за дополнително трошење и даночно олеснување.

Растот на економската активност на Велика Британија во 2018-та година е скромн и се очекува да изнесува 1,3%. Скромниот економски раст произлегува од тековната економска и политичка несигурност во врска со исходот од преговорите за Брегзит, што негативно влијае на инвестициската активност. Отсуството на одобрен договор за Брегзит може да доведе до значителни нарушувања на активноста.

Растот на јапонската економија забави до 0,8% во 2018-та година, како одраз на контракциите во првиот и третиот квартал поради лошите временски услови и природните катастрофи. Сепак, пазарот на трудот е стабилен, со стапка на невработеност од 2,4%. Банката на Јапонија продолжува со експанзивна монетарна политика со одржување на долгорочните каматни стапки во близина на нула.

Растот на Кина од 6,5% во 2018-та година е поддржан од еластичната потрошувачка. Тековните трговски тензии и загриженоста за влијанието од истите доведоа до континуирани надолни притисоци на цените на акциите и зголемување на распонот на приносите на државните хартии од вредност. Властите во Кина се одлучија за имплементирање на експанзивна монетарна и фискална политика со цел спротивставување на потенцијалното економско влијание на трговските спорови со САД.

Иако растот во развиените економии е забавен и се проценува на 2,2% во 2018-та година, сеуште е над потенцијалот и во согласност со предвидувањата. Растот на земјите во развој е на ниво од околу 4,2% во 2018 за 0,3 процентни поени понизок од проектираниот, бидејќи голем број земји со зголемен дефицит на тековната сметка доживеаја значителни притисоци на финансискиот пазар и значително забавување на економската активност. Домашната побарувачка на државите во развој генерално е намалена, што одразува затегнати услови за кредитирање, пониска доверба и рестриктивна политика имплементирана од страна на одредени големи економии со цел намалување на притисокот врз домашната цена и одливот на капитал.

1.2. Макроекономски движења во Република Северна Македонија

Во текот на 2018-та година, позитивните движења на пазарот на труд и стабилниот раст на кредитите на домаќинствата ја поддржаа приватната потрошувачка, додека инвестициите забележаа пад во првите три квартали од годината како резултат на одложување на големи инфраструктурни проекти, за на крај на годината извршените градежни работи повторно да забележат раст. Економската активност беше поддржана и од извозот, делумно произлегувајќи од извозот на метал. Годишниот раст на бруто-домашниот производ достигна 2,7% во 2018-та година, а годишната стапка на инфлација изнесува 1,5%. Овие податоци упатуваат на постепено закрепнување на економијата. Невработеноста, вклучувајќи ја и долгорочната невработеност, бележи постојан пад во последната деценија, поддржан од растот на работните места во извозниот сектор и активните политики на пазарот на трудот, и на крајот од 2018 година се сведе на 19,4%.

Инфлацијата, беше значително под 2% (1,5%), но е во рамките на надолната корекција на проекциите од страна на НБРСМ за крајот на годината. Отстапувањето во најголем дел се поврзува со понискиот раст на прехранбената и енергетската компонента во однос на проекцијата, додека растот на базичната инфлација е во согласност со очекувањата. Буџетскиот дефицит се намали на 1,8% од БДП (2,7% во 2017 година). Задолженоста на земјата остана на умерено ниво, каде што јавниот долг како % од бруто-домашен производ изнесува 48,7%. Успешното издавање на 7-годишна Еврообврзница од ЕУР 500

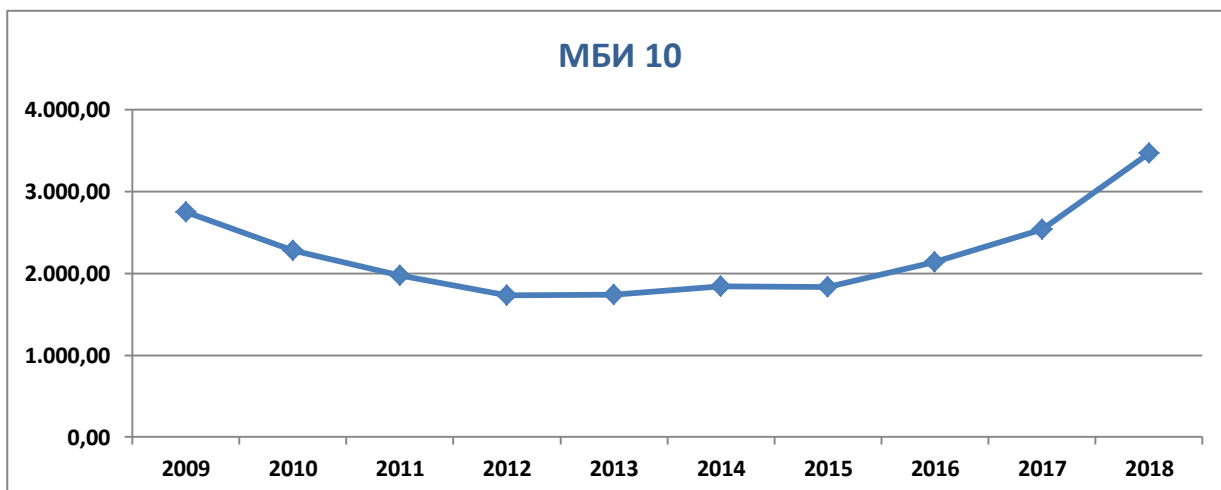
милиони во јануари 2018-та година, со рекордно низок принос од 2,75%, проследена со редовен откуп на девизи, дополнително ги зајакна девизните резерви. Во услови на здрави економски основи и стабилни очекувања на економските субјекти, видливи преку поволните движења на девизниот пазар и растот на депозитната база на банките, референтната каматна стапка беше намалена за 0,25 процентни поени во три наврати во текот на 2018-та година (од 3,25% на 2,50%).

Капитализираноста на банкарскиот систем се одржа над 16% во текот на годината, што е пред сè резултат на растот на капиталните позиции.

Финансискиот резултат на банкарскиот сектор е зголемен за 27,4%, додека повратот на просечниот капитал (ROAE) беше во просек 21,2%, кој најмногу се должи на големите банки (27,0%). Распонот меѓу каматни стапки на кредити и депозити во денари и девизи се одржува на ниво од околу 4%.

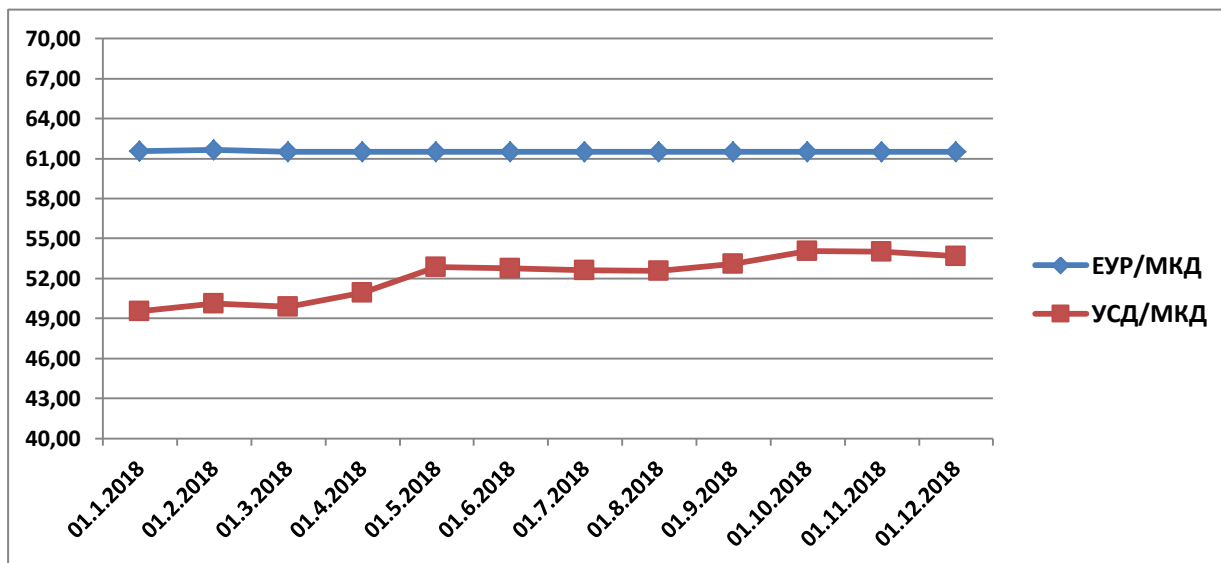
Македонската берза забележа раздвижување во текот на целата година, при што прометот се зголеми за 119,8%, додека берзанскиот индекс МБИ10 се зголеми за 36,6%.

Графикон бр. 1 Графички приказ на движењето на МБИ 10 2009 - 2018 година



Движењето на девизниот курс на еврото во однос на денарот немаше големи промени во текот на годината, бидејќи НБРСМ продолжи да ја применува стратегијата на таргетирање на номиналниот девизен курс. По падот на доларот во 2017-та година кој пред сè произлегува од одложување на ефектите од политиките за поттикнување на економскиот раст на администрацијата на Трамп, наспроти зајакнатата економија во евро-зоната, но и глобалниот засилен раст и во другите економии, доларот се одржа на речиси исто ниво во текот на цела 2018та година, без поголеми падови и пораста.

Графикон бр. 2 Девизен курс во однос на ЕУР и УСД во 2018 година



Во однос на монетарните движења, на крајот на 2018-та година депозитните и кредитните агрегати забележаа солиден раст, кои во најголем дел се реализираа во последниот квартал од годината, што е индикатор дека довербата кај правните и физичките лица расте. Ова претставува солидна основа за развој и во понатамошниот период. Растот на кредитите кај корпоративниот сектор изнесуваше 4,6%, додека кај физичките лица изнесуваше 10,3%. Учеството на нефункционалните во вкупните кредити на нефинансиските субјекти се намали за 1,1 процентен поен во однос на 2017 година, односно е на ниво од 5,2%.

Во поглед на растот на депозитите поголем придонес има растот на депозитите на корпоративниот сектор кој бележи годишна стапка на раст од 12,8% додека секторот домаќинства порасна за 9,5%.

2. АКТИВНОСТИ НА БАНКАТА

Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје (во понатамошниот текст Банката) во 2018 ја одбележа првата деценија од своето ребрендирање во Република Северна Македонија, каде што во изминатите 10 години се работеше интензивно на градење доверба кај клиентите и деловните партнери и се креираше тим препознатлив по посветеноста, одличната комуникација, пријателскиот однос и понуда на иновативни решенија.

Банката беше еден од промотерите на одговорното банкарско работење со воведување на ЕКО кредитите наменети за унапредување на енергетската ефикасност во домаќинствата во соработка со програмата за поддршка на зелената економија ГЕФФ, која е поддржана од Европската Банка за Обнова и Развој (ЕБОР). Исто така, Банката стана лидер во банкарскиот сектор со воведувањето на програмата „Чекор по чекор“ наменета за финансирање на старт-ап компании во Република Северна Македонија, а која беше овозможена од страна на Европскиот инвестициски фонд (ЕИФ). Оваа програма освен финансирање на младите претприемачи им овозможува да добијат врвна едукативна и

менторска поддршка за понатамошен развој на старт-ап идеите во вистински профитабилни старт-ап компании.

Банката и оваа година ја продолжи соработката со Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) со зголемување на финансирањето на локалните МСП за заштеда на енергија. Банката е втората македонска банка која се приклучи на иницијативата на Европската банка за обнова и развој (ЕБОР) за поттикнување на кредитирањето на малите и средни претпријатија (МСП) во земјата. ЕБОР обезбедува 10 милиони евра на Банката, од Програмата за поддршка на конкурентноста на Западен Балкан, која заедно со Европската Унија (ЕУ), обезбедува среднорочно и долгорочно финансирање на МСП и им помага да ги достигнат ЕУ стандардите. Кредитот на ЕБОР е поддржан со 1,5 милиони евра грант од ЕУ, од Инструментот за пред-пристапна помош (ИПА). Финансирањето на ЕБОР ќе биде насочено кон надградба на производствените капацитети за подобрување на конкурентноста на локалните компании, а најмалку 60% од фондовите ќе бидат насочени кон намалување на потрошувачката на енергија и ресурси, и поврзаните трошоци.

Банката трет пат по ред се здоби со признанието STUBRAND за 2018 година како „најомилена банка“ од страна на студентите и го одржа континуитетот на четврто место по препознатливост на брендот.

Табела бр. 1 Основни финансиски индикатори на Банката

Во милиони денари	2018	2017
Биланс на успех		
Нето-приходи од камата	601,9	613,4
Нето-приходи од провизии	126,7	88,6
Нето-приходи од курсни разлики	64,9	68,4
Нето оперативни приходи	95,8	37,9
Исправка на вредноста	-120,9	-133,1
Трошоци за вработените	-287,6	-277,9
Амортизација	-55,5	-50,4
Останати расходи од дејноста	-243,5	-251,8
Останати расходи од дејноста (Резервирања за потенцијални обврски)	9,3	61,4
Добивка пред оданочување	172,6	33,6
Нето добивка	154,8	29,4
Биланс на состојба		
Вкупна актива	21.271,9	18.780,0
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката	2.424,2	2.376,9
Структура и квалитет на актива		
Ликвидна актива / Вкупна актива	27,0%	30,5%
Високо ликвидна актива / Вкупна актива	18,1%	19,3%
Кредити / Депозити	94,0%	93,9%
Кредити на правни лица / Бруто кредити	52,8%	51,6%
Кредити на население / Бруто кредити	47,2%	48,4%
Учество на основните средства во вкупната актива	1,4%	1,8%
Финансиски индикатори		
Стапка на адекватност на капитал	18,3%	21,4%
Сопствени средства	2.855,0	2.934,0
Стапка на поврат на просечната актива (ROAA)	0,8%	0,2%

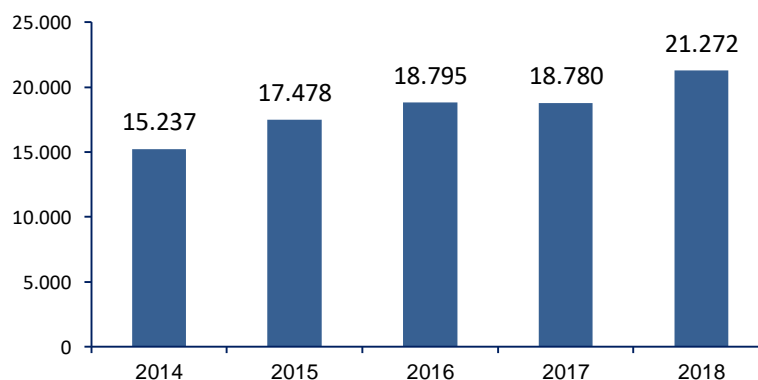
Стапка на поврат на просечниот капитал (ROAE)	6,4%	1,2%
Показатели за профитабилност		
Нето каматен приход /Вкупни редовни приходи	67,8%	76,0%
Нето каматна маргина (нето каматен приход / просечна каматоносна актива)	3,3%	3,7%
Трошоци за плати /Вкупни редовни приходи	32,4%	34,4%
Оперативни трошоци /Вкупни редовни приходи (Cost-to-income)	72,2%	73,0%
Исправка на вредноста на средствата / Нето каматен приход	20,1%	21,7%
Резервации / Бруто кредити	0,6%	1,1%
Останати индикатори		
Број на вработени	311	314
Просечен број на вработени	307	317
Актива по просечен број на вработени	69,3	59,2
Кредити (бруто) по просечен број на вработени	48,6	39,6
Депозити по просечен број на вработени	48,6	39,3

3. ФИНАНСИСКИ ПЕРФОРМАНСИ НА БАНКАТА

3.1. Актива и пасива на Банката

Вкупните средства на Банката на крајот на 2018 година изнесуваат 21.271,9 милиони денари што е за 13,3% зголемување споредено со минатата година.

Графикон бр. 3 Нето билансна сума (милиони денари)



Паричните средства и паричните еквиваленти на 31.12.2018 година изнесуваат 4.851,5 милиони денари и се зголемени во однос на минатата година за 10,2%.

Вложувањата во хартии од вредност на крајот на 2018 изнесуваат 1.948,4 милиони денари и бележат пад од 11,8% во однос на 2017 година како резултат на намалено вложување во државните записи и обврзници.

Кредитите и побарувањата од други клиенти во вкупен износ од 14.927,4 милиони денари во однос на изминатата година забележаа зголемување од 18,9%.

Табела бр. 2 Структура на кредити според должникот

Во милиони денари	2018	2017	промена %
Правни лица*	7.875,3	6.476,5	21,6%
Физички лица	7.052,1	6.078,9	16,0%
Вкупно кредити и побарувања од клиенти	14.927,4	12.555,4	18,9%
Намалено за: резервација поради оштетување	-900,2	-876,8	2,7%
Нето кредити и побарувања од клиенти	14.027,2	11.678,6	20,1%

*Вклучително и секторите Држава и Останати финансиски друштва

Зголемувањето се должи пред се на кредитите на правните лица кои во однос на претходната година бележат раст од 21,6%, како и кај физичките лица со раст од 16,0%. Нето кредитите бележат раст од 20,1%.

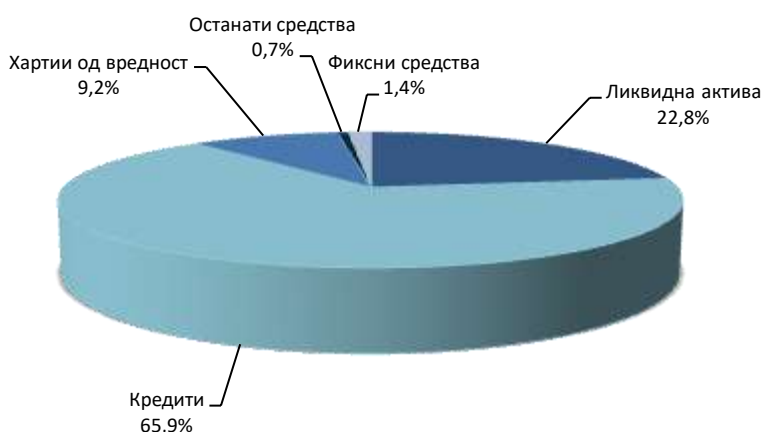
Останатите побарувања во износ од 88,5 милиони денари во себе ги вклучуваат побарувањата за провизии и надомести, другите побарувања од купувачите, авансно платените трошоци и побарувањата по други основи.

Преземените средства за ненаплатени побарувања изнесуваат 4,6 милиони денари и бележат намалување од 5,1 милиони денари во однос на нивото од претходната година.

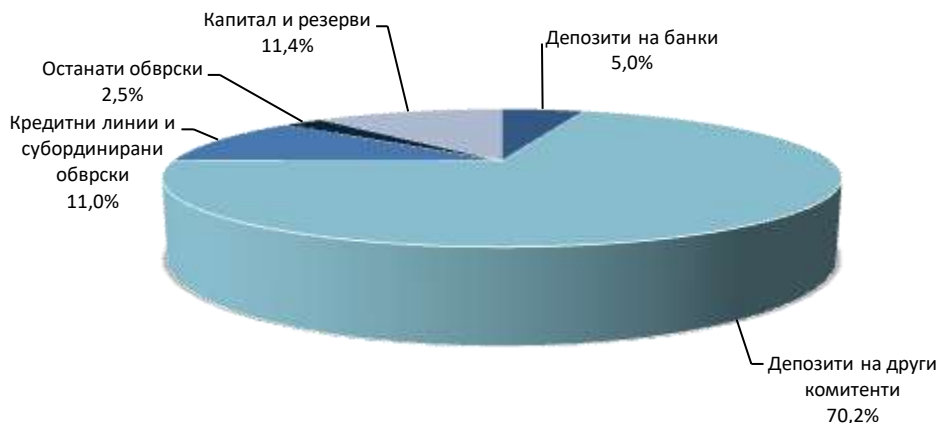
Нематеријалните средства изнесуваат 53,9 милиони денари. Во однос на претходната година бележат намалување од 1,0%.

Недвижностите и опремата изнесуваат 251,2 милиони денари и се намалени за 9,1% односно за 25,2 милиони денари.

Графикон бр. 4 Структура на актива



Графикон бр. 5 Структура на пасива



Вкупните обврски на Банката на 31.12.2018 година изнесуваат 18.847,7 милиони денари. Заедно со акционерскиот капитал од 2.424,2 милиони денари, вкупните извори на средства на Банката изнесуваат 21.271,9 милиони денари.

Депозитите на банки и кредитни линии на анализираниот датум изнесуваат 2.773,0 милиони денари.

Депозитите на други клиенти со 14.928,5 милиони денари учествуваат со 70,2% во вкупните извори на средства.

Табела бр. 3 Депозити на клиенти

Во милиони денари	2018	2017	промена %
Правни лица*	6.802,7	5.323,5	27,8%
Физички лица	8.125,8	7.119,5	14,1%
Вкупно депозити на клиенти	14.928,5	12.443,0	20,0%

*Вклучително и секторите Држава, Останати финансиски друштва и Непрофитни институции

Депозитите на правни лица изнесуваат 6.802,7 милиони денари и бележат зголемување од 27,8% во однос на претходната година. Нивното учество во вкупните депозити на клиенти изнесува 45,6%. Учеството на депозитите на население во вкупните депозити е 54,4%, а истите изнесуваат 8.125,8 милиони денари и бележат зголемување од 14,1% во однос на претходната година.

Според рочноста краткорочните депозити учествуваат со 74,1% додека учеството на долгорочните депозити е 25,9%.

3.2. Акционерски капитал

Акционерскиот капитал заедно со премиите од акции, резервите и добивката за годината на 31.12.2018 година изнесува 2.424,2 милиони денари. Неговиот износ бележи пораст од 2,0% во однос на претходната година и учествува во вкупните извори на средства на Банката со 11,4%.

Акционерскиот капитал се состои од вкупно 622.762 обични акции со номинална вредност од 2.670 денари.

Субординираните обврски со 31.12.2018 година изнесуваат 620,7 милиони денари и се задржани на истото ниво од 2017 година.

Стапката на адекватност на капиталот, како однос помеѓу сопствените средства на Банката и активата пондерирана според ризик, како показател за преземениот ризик во работењето во билансните и вонбилансните активности на Банката на 31.12.2018 година изнесува 18,3%.

Стратегија на Банката е да одржува висока стапка на адекватноста на капиталот над 15%.

3.3. Приходи и расходи на Банката

Во 2018 година Банката ги оствари следните резултати од своето работење во анализираниот период:

Табела бр. 4 Приходи од камата

Во милиони денари	2018	2017	% промена
Нефинансиски друштва	294,1	318,6	-7,7
Држава	44,9	53,9	-16,6
Банки	35,4	30,2	17,0
Останати финансиски друштва	1,3	2,2	-41,8
Население	375,0	336,3	11,5
Вкупно приходи од камата	750,7	741,2	1,3

Приходите од камати од пласирани средства на крајот на 2018 година изнесуваа 750,7 милиони денари, со забележан пораст на каматните приходи во однос на минатата година од 1,3%.

Во вкупните приходи најголемо е учеството на каматата реализирана од население и нефинансиски друштва, а најголем пораст е забележано кај Население од 11,5% и кај банките од 17% во однос на 2017 година.

Табела бр. 5 Расходи за камата

Во милиони денари	2018	2017	% промена
Нефинансиски друштва	23,7	23,3	1,4
Банки	63,1	52,5	20,0
Останати финансиски друштва	15,9	5,1	212,1
Население	46,2	46,9	-1,5
Вкупно расходи за камата	148,8	127,9	16,4

Расходите по основ на камати на крајот од 2018 година изнесуваат 148,8 милиони денари и бележат зголемување од 16,4% во однос на претходната година претежно како резултат на зголемување на учеството на депозитите на останатите финансиските друштва.

Во расходите од камати најголемо учество имаат каматите исплатени за депозитите на банки и население.

Согласно претходно наведеното, **нето каматниот приход** на 31.12.2018 година изнесува 601,9 милиони денари што е за 1,9% понизок од минатата година.

Приходите од провизии и надомести на крајот на годината изнесуваат 259,3 милиони денари и истите се повисоки за 20,3% од приходите од провизиите остварени во 2017 година. Зголемувањето се бележи најмногу од картичните трансакции и кредитирањето.

Расходите за провизии и надомести во вкупен износ од 132,6 милиони денари се зголемени за 4,5% во однос на 2017 година или за 5,6 милиони денари заради кредитирање и платен промет во земјата.

Нето приходот од провизии и надомести за вршење на банкарски услуги на крајот од годината изнесува 126,7 милиони денари и забележаа пораст од 43,1% во однос на 2017 година.

Остварениот **нето ефект од курсни разлики** со 31.12.2018 година изнесува 64,9 милиони денари. Позицијата на нето курсни разлики во однос на 2017 година забележа намалување од 5,1%.

Нето оперативните приходи со 31.12.2018 година изнесуваат 95,8 милиони денари и забележаа пораст од 152,8% во однос на 2017 година. Најголемо учество во нето оперативните приходи имаат приходите по основ на надомест на штета во износ од 71,1 милион денари.

Нето исправката на вредност на финансиските средства како резултат на ефектот од издвојување и ослободување на исправка на вредност и посебна резерва за пласмани изнесуваат 110,7 милиони денари. Исправката на вредност покажува намалување од 15,0% во однос на 2017 година заради подобрување на квалитетот на кредитното портфолио.

Трошоците за вработени изнесуваат 287,6 милиони денари. Нивниот износ е поголем за 3,5% во однос на 2017 година. Бројот на вработени на крајот на 2018 изнесуваше 311 вработени (2017: 314).

Износот на пресметаната **амортизација** на 31.12.2018 година изнесува 55,6 милиони денари и бележи зголемување од 10,1% во однос на 2017 година, односно зголемување од 5,1 милион денари. Зголемувањето во најголем дел се должи на инвестирањето во надградба на софтвер на Банката.

Останатите расходи од дејноста за периодот заклучно со 31.12.2018 година изнесуваат 243,5 милиони денари и се намалени за 3,3% во однос на 2017 година. Најголемо учество имаат трошоците за материјали и услуги 46,9% (2017: 47,1%), административни и трошоци за маркетинг 19,8% (2017: 17,4%), како и трошоци за кирии 15,9% (2017: 15,4%).

Останати расходи од дејноста (Резервирањата за потенцијални обврски) во 2018 година изнесуваат 9,3 милиони денари додека пак во 2017 година истите изнесувале 61,4 милиони денари.

На крајот од 2018 година Банката оствари позитивен финансиски резултат од 172,6 милиони денари пред оданочување, при што данокот на добивка изнесува 17,8 милиони денари.

Нето остварената добивка на Банката изнесува 154,8 милиони денари (2017: 29,4 милиони денари).

4. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Во фокусот на управувањето со ризиците во 2018 година пред се беше ефикасното управување со ризиците што ќе и овозможи на Банката ефикасно користење на расположивиот капитал и поддршка на здрави економски субјекти.

Банката применува конзервативна политика на управување со ризиците во работењето, преку одржување ефикасен систем на интегрирано управување со ризиците. Целта на овој начин на управување со ризиците е да се обезбеди што поголема наплатливост на пласманите, одржување на адекватно ниво на капитална адекватност, управување со останатите ризици во работењето и заштита од непредвидени случувања и евентуални закани од неостварување на планираната политика.

4.1. Имплементација на групни стандарди во управувањето со ризици

Голема поддршка во процесите поврзани со управувањето со ризиците за Банката претставува имплементацијата на голем дел од Групациските практики, документи и политики од областа на управувањето со ризиците. Во рамките на Risk Governance проектот во текот на 2018 беа усвоени нови Групациски документи и ревидирани верзии на веќе усвоените документи кои претставуваат усогласување со Групните стандарди.

Константно се спроведуваше редовен мониторинг на степенот на усогласеност со Групните стандарди и имплементација на утврдените гапови.

4.2. Кредитен ризик

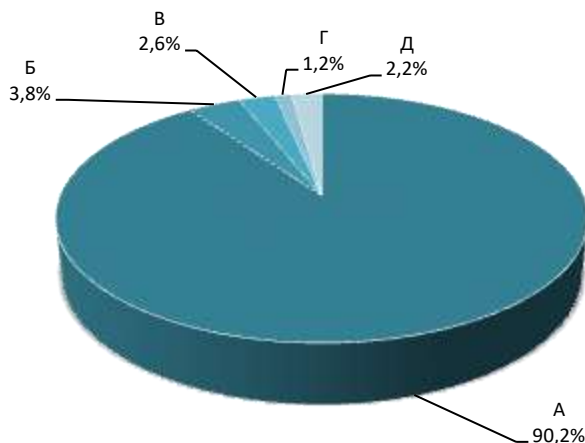
Управувањето со кредитниот ризик во 2018 го обележа имплементацијата на МСФИ 9 стандардот за пресметка на резервациите и стабилизирање на калкулациите според новоутврдената методологија. Првичниот ефект од примената на стандардот во износ од 120,5 милиони денари Банката го рефлектираше во своите Биланси на 01.01.2018 година.

Управувањето со кредитниот ризик вклучува постојана анализа на кредитното портфолио на Банката, во поглед на учеството на нефункционалните пласмани, покриеноста на портфолиото со соодветно ниво на резервации, концентрацијата на најголемите пласмани, секторската диверзификација, анализа и оценка на финансиските перформанси на клиентите, следење на редовноста во исполнувањето на обврските од клиентите.

Во 2018 година Банката успеа значајно да го намали износот и процентот на нефункционалните кредити кој е намален во однос на почетокот на годината од 7,0 % на крајот на 2017 на 5,4% на крајот на 2018 година. Исто така Банката успеа да постигне

значајно ниво на покриеност на нефункционалните кредити со резервации од 111,9% кое е над просекот на банкарскиот сектор.

Графикон бр. 6 Вкупната изложеност на кредитен ризик според ризична категорија



4.3. Ликвидносен ризик

Во текот на 2018 година Банката активно ја следеше, управуваше и контролираше изложеноста на ликвидносен ризик што опфаќаше управување со средствата во активата и изворите на средства во пасивата согласно финансиските и готовински текови како и нивната концентрација. Изложеноста на ликвидносен ризик се мереше преку екстерно и интерно утврдените лимити, односно усогласеноста на Банката со истите.

Во 2018 согласно групациските стандарди при управувањето со ликвидносниот ризик, се следеше и исполнувањето на ликвидносните индикатори согласно BASEL III методологијата и показателите беа константно во рамки на утврдениот вкупен лимит.

4.4. Каматен ризик

Каматниот ризик, како дел од пазарниот ризик, во текот на 2018 година беше под постојан мониторинг и контрола се со цел да се овозможи ефикасно управување со истиот и да се постигнат планираните финансиски резултати, како и да се зголеми економската и пазарната вредност на средствата и капиталот на Банката. Во текот на 2018 година се водеше активна политика на каматни стапки, која се темелеше на стратешкиот план на Банката, како и на конкурентската позиција во однос на другите банки на пазарот.

4.5. Валутен ризик

Управувањето со валутниот ризик во текот на 2018 година се остваруваше во услови на стабилен курс на денарот. Банката активно преземаше активности за адекватна идентификација, мерење, следење и контрола на изложеноста на валутен ризик кои опфаќаа утврдување на изворите на валутен ризик, методи на мерење на истиот, воспоставување на лимити и други контролни механизми.

4.6. Оперативен ризик

Со цел сведување и одржување на оперативниот ризик на прифатливо ниво, во текот на 2018 година Банката управуваше со истиот преку идентификација, процена, мерење, амортизирање, следење и контрола на изложеноста на овој ризик. Идентификацијата на оперативниот ризик Банката го вршеше преку следење на ризичните настани, додека мерењето на овој ризик се вршеше со примена на пристап на базичен индикатор.

4.6.1 Судски спорови против Банката

Заклучно со 31.12.2018 година против Банката се водат вкупно 14 активни постапки со вкупна вредност од 35,9 милиони денари. Пред Врховниот суд на Република Северна Македонија во тек е постапка по ревизија изјавена од тужителот Млекара АД Битола со вредност на спор од 79,2 милиони денари, против пресуда на Апелациониот суд Скопје, а во која постапка донесени се првостепена и второстепена пресуда со што спорот е правосилно завршен во корист на Банката.

4.7. Процес на интерна оценка на адекватноста на капиталот (ICAAP)

Согласно важечката регулатива која наложува воспоставување на интерна адекватност на капиталот, Банката во текот на 2018 година ја следеше и интерната адекватност на капиталот која е базирана на групациските стандарди. Интерната адекватност на капиталот и овозможува на Банката поддршка во процесот на управување со ризиците како и одржување на потенцијал на покриеност кој е во согласност со профилот на ризичност, големината и сложеноста на финансиските активности на истата.

5. КОРПОРАТИВНО БАНКАРСТВО

Кредитирањето на нефинансиските правни лица во Република Северна Македонија во текот на 2018 година забележа умерен раст. Во споредба со 2017 година, изложеноста на домашните нефинансиски правни лица се зголеми за 6,7%, со што продолжи трендот на ниски стапки на пораст од претходните години. Во услови на висока ликвидност на домашните банки, интензитетот на конкуренцијата дополнително беше зголемен што влијаеше врз понатамошно намалување на активните каматни стапки. Овие услови во банкарскиот сектор на Република Северна Македонија во текот на 2018 година доведоа до намалување на бруто приходите од камати од нефинансиски правни лица година за нешто повеќе од 5%.

И покрај ограничувачките пазарни услови во делот на корпоративното банкарство, Банката, во 2018, забележа значителен пораст на функционално портфолио. Квантифицирано, изложеноста во сегментот Големи правни лица (LLC) порасна за 30% (МКД 1.127 милиони), а кредитното портфолио на Мали и средни претпријатија (SME) се зголеми за 27% (МКД 468 милиони). Кумулативно, во 2018 година, двата сегменти пораснаа за МКД 1.596 милиони, или 29%.

Од аспект на големината на клиентите, Банката оствари скоро подеднаков интензитет на пораст кај LLC и SME клиентите. При тоа, пропорционалното учество на двата сегменти во

вкупното портфолио остана во основа непроменето. Иако порастот во сегментот на LLC има поголем придонес во делот на апсолутиот износ на порастот, сепак, посебно е битно да се истакне високата стапка на пораст во SME, имајќи ја во предвид стратешката определба на Банката за експанзија во овој сегмент.

Дополнителен позитивен аспект на изминатата година (и потврда на успешните политики на Банката од аспект на управувањето со кредитниот ризик) е реализираното намалување на волуменот на нефункционалните кредити и намалениот процент на ненаплатливи кредити во вкупното портфолио.

Во делот на проектното финансирање, беа одобрени и имплементирани повеќе проекти, во најголем дел поврзани со обновливите извори на енергија. Имајќи го во предвид искуството од минатите години, како и групациските стандарди, Банката ќе продолжи да го развива овој сегмент и во периодот што следи.

Графикон бр. 7 Кредити и депозити на правни лица



6. РАБОТА СО ФИЗИЧКИ ЛИЦА

Банката е континуирано посветена на развој на модерни и иновативни решенија, финансиска поддршка и советување за своите постоечки и потенцијални клиенти, водејќи грижа за нивните потреби и овозможувајќи достапност на банкарските производи и услуги под исклучително поволни услови.

Во таа насока беше и воведувањето на кредитите за енергетска ефикасност, како дел од кредитната линија која го подржува долгорочниот и одржлив економски развој со крајна цел заштита на животната средина и поголема заштеда на енергија. Нашата цел е да дадеме максимална поддршка при финансирање на енергетско ефикасни инвестиции за домаќинствата со атрактивни кредитни услови паралелно со истакнувањето на општествената компонента на проектот поради долгорочните бенефити за заштитата на животната средина и заедницата во која живееме и делуваме.

Со воведување на различните модели на банкарски во комбинација со осигурителни производи, соработката со осигурителни компани успешно продолжува и во 2018 година.

Во насока на стимулирање на вкрстените продажби на иновативни услуги, Банката креираше флексибилна понуда имплементирајќи пакети на услуги за физички лица кои се конципирани на начин што клиентите имаат можност да одберат пакет согласно своите потреби и по една цена да ги користат услугите и поволностите дефинирани во пакетот.

Продолжија активностите на вкрстена продажба кај постоечките клиенти и привлекување на нови клиенти вработени во бонитетни компании.

Во делот на депозитите на физички лица, акцентот беше ставен на одржување на стабилноста и структурата на депозитното портфолио, кое го задржа континуираниот пораст и во 2018 година. Продолживме да ги стимулираме добрите навики за штедење, промовирајќи ја својата долгогодишна традиција на стабилност и доверба.

Стратешки фокусирана и посветена на воспоставување на долгорочни релации со младата популација, Банката трета година по ред го доби признанието за најомилен банкарски бренд “Stubrand 2018”. Со ревидираните услови и новиот концепт на продажба на „Пакетот за млади“, преку континуираната комуникација и интеракција со младата популација на постоечки и потенцијални клиенти на социјалните мрежи, соработката со факултетите, програмата за стипендија и пракса „Best of South-East“ практикантите и бројните интерактивни настани, ја зацврстуваме довербата и кај студентите кои ја избираат Шпаркасе Банка за најомилена банка.

И во 2018 година посветено се работеше на подобрување на перформансите на експозитурите, континуирано унапредување на знаењата и вештините на вработените, како и оптимизација и поедноставување на процесите во работењето. Во фокусот беа и активностите за испорачување на квалитетна, лесно достапна услуга и грижа за клиентите.

Вкупното кредитно портфолио на население на крајот на 2018 година изнесува 7.052,1 милиони денари и забележа раст од 16,0% во однос на претходната година. Во 2018 година, споредбено со 2017 година забележан е пораст на кредитното портфолио кај станбените кредити за 10,6%, додека кај потрошувачките кредити забележан е пораст за 22,3%.

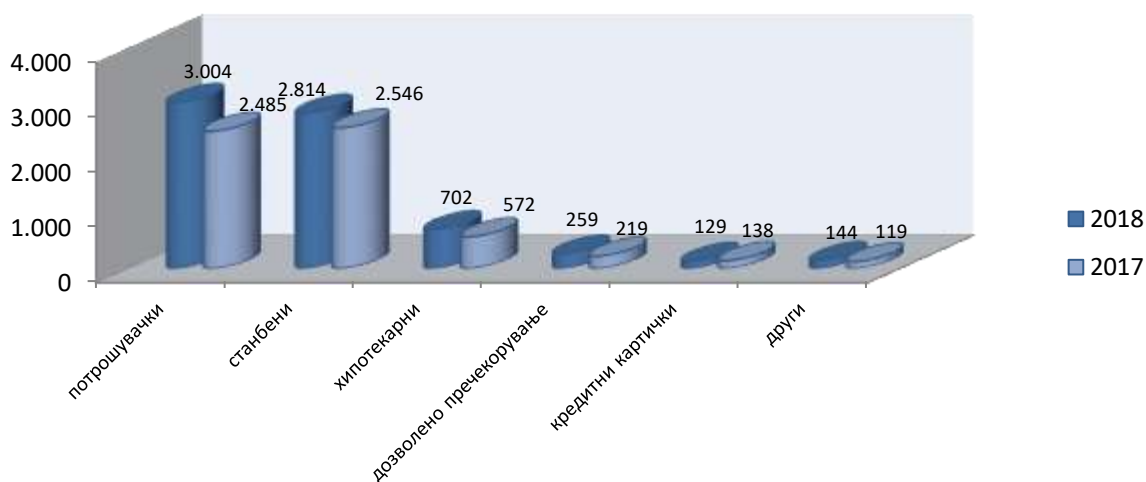
Салдо на депозити на физички лица со крајот на годината изнесува 8.125,8 милиони денари и забележа раст од 14,1% во однос на претходната година.

Кредитното портфолио во население и во 2018 продолжува да бележи процент на раст кој е повисок споредбено со растот во банкарскиот сектор во Република Северна Македонија.

Графикон бр. 8 Кредити и депозити на физички лица



Графикон бр. 9 Структура на редовните кредити на население (во милиони денари)



7. АКТИВНОСТИ НА ПАЗАРИТЕ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ И УПРАВУВАЊЕ СО ЛИКВИДНОСТ

Во текот на 2018 година, Банката продолжи со политиката на одржување на оптимално ниво на ликвидност, кое овозможува непречено одвивање на финансиските трансакции на клиентите, извршување на кредитните и депозитните активности и помага во остварување на деловните цели на Банката. Воспоставениот систем за управување со ликвидноста, овозможи ефикасно мерење, следење, контрола и управување со ликвидноста и доследност во спроведувањето на политиките на Банката за управување со ликвидносниот ризик.

Вишоците на ликвидност, вообичаено Банката ги пласираше на пазарот на пари, благајнички записи, државни записи и обврзници, во валути и рочности зависно од потребите за рочна усогласеност на активата и пасивата на билансот на состојба. Со оглед на високото ниво на ликвидност, вложувањата во благајнички записи постојано се одржуваа до максималното распределено ниво, согласно распределбата дефинирана со Одлуката на НБРСМ за благајнички записи. Вложувањата во домашни државни хартии од

вредност и странски хартии од вредност со инвестициски рејтинг се одвиваше во согласност со стратегијата на Банката за пласмани на вишоците на ликвидност во финансиски инструменти.

Исполнувањето на задолжителната резерва во текот на 2018, согласно со регулативните барања се остваруваше во оптимални рамки од најмалку 100%, а не повеќе од 105%, пласирајќи ги повремени вишоци на ликвидност на меѓубанкарскиот пазар на депозити и депозити преку ноќ и седумдневни депозити кај Народната банка на Република Северна Македонија. Стапките за ликвидност во текот на целата година се одржуваа на оптимално ниво помеѓу 1,2 до 1,8.

Банката продолжи да ги развива своите услуги во областа посредување при тргување со хартии од вредност за клиенти. Остварениот промет при тргување со хартии од вредност за клиенти го следеше порастот на целокупниот обем на тргување преку Македонската берза, при што Банката го зацврсти своето пазарно учество во тргувањето со хартии од вредност преку Македонската берза.

Банката почнувајќи од 03.10.2018 година, ги презеде активностите и функцијата на банка Чувар на имот на средствата на пензиските фондови со кои управува КБ Прво пензиско друштво АД Скопје. По добиеното одобрение од Агенцијата за супервизија за капитално финансирано пензиско осигурување на Република Северна Македонија, Банката стана депозитарната банка - Чувар на имот на средствата на пензиските фондови КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд и КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд.

8. МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ

Маркетинг активностите во 2018 година го засилија присуството на Банката во медиумскиот простор и нивното влијание придонесе во зголемувањето на препознатливоста на брендот и адвертајзингот за нејзините понуди, рангирајќи се на четвртото место во банкарскиот сектор (*извор: FMDS истражување*).

Следејќи ја комуникациска стратегија на Штаермеркише Шпаркасе Групацијата, Банката во 2018 година ја воведо имиџ кампањата „верувај во себе“ и со употреба на видеа преку кои беа презентирани успешни приказни на своите соработници, клиенти и пријатели, пренесувајќи ја инспиративната пораката:

„На нашата земја и се потребни луѓе кои веруваат во себе.

И банка која верува во нив.

#верувајвосебе“

Во духот на одбележувањето на 10-годишниот јубилеј на Банката беа организирани едукативни работилници на темата „Влијанието на финансиските институции во развојот на претприемништвото“, а со спектакуларен настан заедно со клиентите, соработниците, претставниците од групацијата и вработените се прослави 10-годишниот јубилеј.

Согласно гласовите на студентите, Банката и оваа година беше признаена како „најомилена банка“ од страна на студентите и го доби престижното признание STUBRAND за 2018 година, како и бројни признанија за проектите од областа на корпоративната

општествена одговорност од страна на Координативното тело за општествена одговорност и Министерството за економија, како и за развојот на филантропијата од здружението „Хорус“.

8.1. Промоција на нови производи

Во 2018 година беа промовирани атрактивните понуди на Банката за потрошувачки и станбени кредити, како и дигиталните банкарски услуги кои се овозможени преку апликацијата за електронско банкарство (NetBanking), мобилната апликација (S-Banking), СМС известувањата за промените на трансакциската сметка и платежните картички. Од почетокот на годината Банката им овозможи на клиентите нов дигитален канал за поднесување на онлајн апликации овозможени преку новата ре-дизајнирана веб страница www.sparkasse.mk. Понудата за младите беше промовирана преку новата ре-дизајнирана веб страница за млади www.smladi.mk, збогатена со нови содржини и можности за учество во блогови за актуелни теми од секојдневието.

За корисниците на платежните картички од брендот Mastercard беше спроведена промотивна кампања за наградната игра „Големи награди за МАСТЕР уживање“, преку која корисниците имаа можност да станат добитници на вредни награди: авромобил OPEL CROSSLAND X, зимовање за две лица во Австрија и три мобилни телефони iPhone X.

8.2. Спонзорства, Донации и Настани

Во текот на 2018 година Банката ја даде својата поддршка за реализација на бројни настани кои имаа за цел да ги поддржат младите и талентирани студенти, идни претприемачи и иноватори, како и проектите за развој на локалните заедници, образованието и науката и културата во Република Северна Македонија. Меѓу позначајните проекти кои беа поддржани во текот на 2018 година ги издвојуваме Виенскиот бал во организација на здружението „Јохан Штраус“ и под покровителство на Амбасадата на Република Австрија, манифестациите „Прв до Врв“, „Skopje Street Festival“, „ЕКО - Априлијада“ со Пакомак и Рамстор Мол, кошаркарскиот клуб „Гостивар“, културната асоцијација „ИКОН“ за организација на изложба на познатиот австриски уметник Бернхард Холеман; поддршка на маратонецот Ангел Арнаудов; поддршка на реализација на проектот „Сензорна градина“ во организација на Американската стопанска комора во Македонија и финансиска поддршка на младиот и талентиран ученик Марко Чаласан.

Во текот на годината беа поддржани настани кои имаа едукативна содржина и беа наменети кон развојот на претприемништвото, градење на свеста за заштита на животната средина и глобалните цели за одржлив развој: „Денови на финансиска писменост“ во организација на НБРСМ, „Pitch Please“ во организација на AIESEC, „Re-Think“ во организација на Солвео, „Youth Talks 2030“ во организација на Go Green, BalkanAct 2018 во Охрид, HR Конференција во Скопје, Sparkasse Room – новото катче за младите претприемачи во Public Room, како и повеќе едукативни работилници за унапредување на енергетската ефикасност во домаќинствата во соработка со претставници од GEFf програмата.

Во рамките на кампањата „Верувај во себе“ беа реализирани спонзорства за поддршка на млади и талентирани спортисти како пливач Љупчо Ангеловски и помладиот пливач Димитар Бошњаков. Во делот на донации Банката даде финансиска поддршка на Здружението на граѓани за третман на лица со аутизам, АДХД и аспергеров синдром „Во мојот свет“, Организацијата на жени на Град Скопје за заштита на жртвите од семејно

насилство, како и за Клиниката за психијатрија во Скопје, на која освен финансиска помош и беа донирани и компјутерска опрема и мебел, донации за невладината организација „ЕСЕ“ која организираше креативни работилници за деца со посебни потреби од Општина Чаир, како и мала финансиска помош за реализација на патување во организација на здружението „Ластовица“ од Скопје, наменето за деца со посебни потреби од основното училиште „Златен Сремац“ од Скопје.

Банката беше спонзор на повеќе манифестации во организација на локалните заедници, како што се „Струмичкиот карневал“ во Струмица и штипската „Пастрмалијада“, како и други помали настани за клиентите во неколку градови низ државата.

Во делот на донации Банката даде финансиска поддршка на СОС Детско село за организација на хуманитарен концерт, како и финансиска поддршка за младата и талентирана пијанистка со оштетен вид Ема Ананиевска во рамките на кампањата „Верувај во себе“.

9. КОРПОРАТИВНА ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

Во рамките на платформа за корпоративна општествена одговорност - Sparkasse Life, Банката ги продолжи активностите за проширување и развој на областите кои се опфатени во рамките на оваа платформа. Како главни сегменти на поддршка се опфатени културата и уметноста, здравството, спортот, финансиската едукација и заедницата во која припаѓаме.

Банката во текот на 2018 година ја промовираше програмата „Најдобрите од Југоистокот“ која им овозможува на студентите од универзитетите да се вклучат во програмите за практична работа и стипендија за посета на студиите на реномираниот универзитет „Карл Франценс“ во Грац, Република Австрија, како и да стекнат практично искуство во реномирана банкарска групација, како што е Штаермеркише Шпаркасе Групацијата. Банката четврта година по ред беше главен спонзор на „Наградата за социјално претприемништво“ (Social Impact Award), која на младите студенти и идни претприемачи им овозможува програма за развој на сопствени бизнис идеи со социјална компонента и можност за самовработување. Во соработка со „СОС Детско село“, Банката и оваа година го продолжи проектот „Корпоративна филантропија“, преку кој таа ги поттикнува вработените да го развијат индивидуалното донаторство преку издвојување на одреден износ од нивните месечни примања, кои се наменети за спроведување на едукативни работилници за децата без родители и родителска грижа. Банката континуирано во соработка со компанијата Пакомак придонесува за развој на еко свеста и преку поддршка на едукативни програми наменети за најмладите генерации учествува во активностите за подигнување на свеста за заштита на животната средина, особено кај учениците од основните училишта и детските градинки. Оваа година беше најавено учеството на Банката во проектот „Зелено знаме“ во соработка со Пакомак и ОХО Продукција.

Со поддршка на фондацијата Steiermärkische Verwaltungssparkasse втора година по ред беше овозможена финансиската поддршка за проектот „Дневен центар за стари лица и центар за давање помош во домашни услови“ во соработка со Црвениот крст на Град Скопје. Во рамките на проектот кој овозможува грижа и здравствена заштита на стари и изнемоштени лица, како и едукација на невработени лица како негувателки кои ќе овозможуваат посети и медицинска помош на оваа категорија на лица.

Банката ја искажа својата хуманост и преку поддршка на Дневниот центар за третман на лицата со аутизам, АДХД и Аспергеров синдром, во организација на здружението на граѓани „Во мојот свет“; поддршка за СОС линијата за жртви на семејно насилство; одбележување на месецот на гладта со донација на храна за настанот „Ретвитни оброк“ во соработка со Фрешис.

10. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во денешниот динамичен свет, од суштинско значење за деловниот успех е разновиден и инклузивен човечки капитал. Банката во 2018 година во рамки на Групациските стандарди ја потенцираше посветеноста на диверзитетот преку кој се стреми да изгради поефикасно деловно работење, да создаде повисоко задоволство на клиентите, подобар бренд и посветени и ангажирани вработени. На разновидноста и вклученоста гледаме како на витален дел од нашата деловна стратегија за привлекување на најдобрите таленти, кои се вешти да понудат вистински производи и услуги на разновидна база на клиенти.

Иновациите и растот можат да дојдат само со проширување на вештините и способностите на поединците со разновидно образование, различни професионални и други интереси, работни и животни искуства и различни културни перспективи. Банката е силно посветена и ангажирана во своите редови да придобие и негува вработени почитувајќи ги сите различности.

Банката ја заврши 2018 година со 311 вработени, од кои 79% се во возрастна категорија до 40 години. Од вкупниот број вработени 63% се жени. Просечниот стаж во Банката изнесува 8 години. Просечна возраст на високиот менаџмент е 42 години, со просечен стаж во Банката од 9 години и 47% учество на жените.

Групациската кампања “Верувај во себе”, која Банката ја вовеле во 2018 година, ја одразува детерминираноста за поттик и поддршка на креативноста и потенцијалот на нашите вработени и клиенти.

Во тековната година Банката го продолжи искористувањето на електронските обуки за да ги доближи новините од регулативата до поголем број корисници, ги засилува тимовите преку тим билдинг активности за побрз трансфер на знаењето, продолжува инвестирањето во развој на меки вештини, ја реализира интерната сертификација, применува формални програми за едукација, ги користи домашните и странските обуки и ги користи најдобрите практики и размената на знаење од Групациската.

Искуството за поттикнување интерна мобилност преку интерни огласи, како и учеството во поддршката на групациската мобилност, притоа овозможувајќи пристап до информациите за испразнети места и давајќи можност за аплицирање, продолжи и во 2018 година. Интерното вертикално и хоризонтално поместување помага ресурсите во кои долгорочно се инвестира да можат брзо и лесно да го пренесат и применат знаењето во нови организациони делови и во исто време да се надградуваат и да го помагаат развојот на деловните активности.

Во 2018 година Банката се вклучи во проектот за создавање групи на таленти во рамки на Групациската и подготовка на втора генерација менаџери.

Преку постојано усогласување на политиките и процедурите за наградување, дополнително во 2018 се надгради и процесот на управување со учинок и процесот на евалуација, акцентирајќи ја важноста и на квалитативните и квантитативните цели.

Подеднакво, и за продажните и за позадинските раководни линии се доделија цели за мерење на задоволството на клиентите и вработените. Притоа се посветува особено внимание на анализа на добиениот feed-back за понатамошен развој на сите вработени.

Со цел да се пристапи до најдобрите на пазарот на труд, Банката го унапредува процесот на селекција и регрутација. Годишната ја искористивме за развој на интуитивни алатки за побрзо и полесно аплицирање, ги засиливме релациите со образовните институции, континуирано сме присутни на настани и презентации за студентите, учествуваме на Саеми за кариера, го промовираме Групацискиот Проект “Best of South East”, соработуваме и го користиме искуството на екстерни агенции за таргетирање на човечки ресурс и учествуваме во проектите на Агенцијата за вработување.

Во тековната година продолжија анализите и усогласувањето на реалните потреби со начинот на организација, воведување нови процеси и деловни активности, кои пак, се рефлектираат во континуирани усогласувања на Органограмот и Каталогот на работни места. Притоа, во овие процеси на реструктурирање, фокусот на успешно планирање во соработка со организационите делови и функции останува на промени на мотивирачки и општествено одговорен начин.

Службата за човечки ресурси е континуирано ангажирана како партнер во модернизација и дигитализација на работењето на Банката, а со надградувањето на софтверското решение ги оптимизира процесите и ја олеснува и забрзува интерната комуникација. Во рамки на деловната стратегија Службата учествуваше во анализи и пресретнување на можностите на пазарот.

И во 2018 година Банката ја продолжи инвестицијата во обезбедување здрава работна средина, усогласено со законската регулатива и континуирано обезбедува превентивни и редовни здравствени прегледи и соодветно осигурување на вработените.



11. ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Внатрешната ревизија има независна, објективна и советодавна улога, дизајнирана да ја зголеми вредноста и да го подобри работењето на организацијата. Таа и помага на организацијата да ги оствари своите цели преку примена на систематски пристап за оценка и подобрување на ефективност на управувањето со ризици, контролата и управувачкиот процес.

Внатрешната ревизија во целост го исполни Годишниот план во однос на планираните поединечни редовни ревизии, како и во однос на други планирани активности. При тоа особено внимание се посвети на исполнување на сите законски обврски.

Во однос на Планот на спроведени редовни ревизии, кој беше изготвен врз основа на Методологија за утврдување и проценка на ризици исполнети се 100%. Дополнително беше спроведена и една (1) заедничка ревизија со Групаацијата, а и од страна на Групаацијата од Грац беше спроведена ревизија на функционалноста на Внатрешната ревизија на Банката. Исто така од страна на ревизијата беа спроведени и вонредни ревизии, како и следење на имплементацијата на ИФРС 9, и осврт на проектот Групациско известување наречен “Спринг”.

Во однос на областите кои беа објект на ревизијата, истите се остварени во согласност со Методологија за утврдување и проценка на ризици, со кој се утврдува фреквентност на ревизии во одредени области во тригодишен циклус.

Значајна активност на Внатрешната ревизија беше следењето на статусот на утврдени наоди и преземени мерки за нивна имплементација врз основа на наодите на Внатрешната ревизија, при што резултатите се позитивни, и со нагорен тренд. Внатрешната ревизија спроведува и следење на утврдените наоди од групациските ревизии, екстерните ревизори како и регулаторот, со унапредување на апликацијата „follow up“, која ревизијата ја користи за таа намена.

Особена важност се става на ревизиите кои се однесуваат на препораките на регулаторот, за кои Внатрешната ревизијата утврди адекватна респонзивност на Банката со барањата на истиот.

Внатрешната ревизија спроведуваше и активно следење на препораките од Групаацијата, кои исто така се спроведуваа во договорените рокови.

12. КОНТРОЛА НА УСОГЛАСЕНОСТ СО ПРОПИСИ И СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ ТЕРОРИЗАМ

Финансискиот сектор во Република Северна Македонија како еден од најрегулираните сектори има обврска да биде целосно усогласен со важечката регулатива во земјата како би можел да претставува столб на економијата и носител на стабилноста на макро и микро ниво.

Вработените во Службата Контрола на усогласеност со прописи континуирано го следат процесот на измените во релевантната регулатива и преземаат обврски со цел усогласување, како и навремено информирање и обучување на вработените. Во рамките на работењето се изготвуваат различни анализи и се заземаат ставови и мислења кои го стимулираат усогласеното работење на Банката со прописите, посветувајќи висок степен на внимание на соодветно митигирање на ризикот од неусогласеност. Службата работи независно, со воспоставени принципи и за своето работење, одговара директно на Управниот Одбор.

Службата Контрола на усогласеност со прописи во рамки на своето работење во 2018 година работеше на унапредување на системите на известување, контрола на работењето во однос на усогласеност со важечката регулатива, групациски стандарди и добри практики. Во изминатата година работењето на Службата ги опфати и следниве сегменти:

- Контрола и учество во поплаките кои што доаѓаат до Банката од страна на клиентите преку директна вклученост во рамки на Комитетот за управување со поплаки и функцијата на Заменик одговорно лице за управување со поплаки која се остварува од страна на вработен во КУП;
- Учество, следење и контрола на процесот на воведување нови продукти во Банката;
- Улога на главна контактна точка со регулаторите на Банката, координатор и контакт за секоја контрола од страна на регулаторите, врска помеѓу регулаторите и организационите единици во Банката;
- Воспоставување на процес на заштита на укажувачи.

Службата Контрола на усогласеност со прописи е достапна во секое време да одговори на прашањата на другите организациони единици од аспект на законито постапување и континуирано ги следи активностите кои што ги презема Банката. Во текот на изминатата година, контролната функција го издигна своето значење со тоа што од страна на Службата беа спроведени внатрешни контроли во неколку организациони единици и нивните процеси, од аспект на усогласено работење со прописите.

13. ИНФОРМАТИВНА СИГУРНОСТ

Воспоставениот систем на организационите и технички мерки во Банката за справување со ризиците во информативниот систем е во согласност со домашната регулатива, но и најдобрите практики и стандарди. Тоа придонесе во градењето на довербата со клиентите и обезбедување на висок степен на заштита, доверливост и достапност на информациите во извршувањето на деловните операции и сервиси.

Во фокусот на работењето во 2018 година беа зголемувањето на капацитетот и ефикасноста на организационите и технички мерки за одржување на стабилен и сигурен информативен систем, согласно позитивните законски одредби (Одлука за сигурност на информативниот систем, Народна Банка), интерната регулатива, политиките на Групацијата и најдобрите практики во соодветните области на работење.

Стратешка цел и определба на Банката е постојано подобрување на системот на интерни контроли и нивно усогласување со Групациските стандарди и политики. Во таа насока во 2018 беше успешно завршен процесот на усогласеност на интерните акти во однос на Групациските стандарди и политики.

Во 2018 година, Банката успешно ги имплементираше контролите препорачани од SWIFT сервисот со што се надгради стабилноста и сигурноста во сегментот на девизните плаќања. Посебен акцент беше ставен и на активностите поврзани со унапредувањето и тестирањето на Планот за обезбедување на непрекинато на работните процеси во Банката поврзани со информативните системи.

14. ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

Корпоративното управување во Банката претставува збир од заемни односи помеѓу Надзорниот одбор, Управниот одбор, другите лица со посебни права и одговорности и акционерите на Банката, преку кои е воспоставена соодветна организациска структура и соодветни механизми за дефинирање на целите на Банката и за нивно остварување и следење.

Во 2018 година, Кабинетот на Управниот Одбор ги оствари сите активности во рамки на своите компетенции во согласност со важечката регулатива, интерните акти и најдобрите практики во сегментот корпоративно управување и презема активности во насока на усогласување со Одлуката за правилата за добро корпоративно управување во банка (Сл.весник 24 од 06.02.2018 година).

Собрание на акционери

На 28.05.2018 година беше одржано Годишното собрание на акционери на кое беа донесени одлуки од материјално значење за Банката. Собранието на акционери ги разгледа и усвои Финансиските извештаи на Банката за 2017 година, ревидирани од ревизорско друштво Дилојт ДОО и Мислење на Надзорниот одбор; Консолидираните финансиски извештаи за 2017 година, ревидирани од ревизорско друштво Дилојт ДОО и Мислење на Надзорниот одбор; Годишна сметка и финансиски извештаи за периодот 01.01.-31.12.2017 година; Консолидирана годишна сметка и финансиски извештаи за периодот 01.01.-31.12.2017 година; Годишен извештај за работењето на Банката во 2017 година; Консолидиран Годишен извештај за работењето на Банката во 2017 година; Одлука за распределба на добивка од 2017 година; Годишен извештај за работата на Надзорниот одбор во 2017 година, колективно и од аспект на поединечните членови; Одлука за измени и дополнувања на Статутот на Банката и усвојување пречистен текст на Статутот, Одлука за избор на ПрајсвотерхаусКуперс Ревизија ДОО Скопје за друштво за ревизија, како и Одлука за утврдување на надоместокот за работа во органите на Банката (Надзорен одбор и Одбор за ревизија).

Во периодот за кој се однесува овој Извештај, не се одржаа вонредни собранија на акционери.

Надзорен Одбор

Надзорниот одбор врши надзор на работењето на Управниот одбор, ги одобрува политиките за вршење на финансиските активности и го надгледува нивното спроведување. Ова тело на Банката е одговорно за обезбедување на добро работење, управување и стабилност, како и навремено и точно финансиско известување до Народната Банка.

За успешно остварување на својата функција, Надзорниот одбор работи во насока на градење балансиран состав, се грижи неговите членови да го имаат потребното знаење, способност и експертиза. Надзорниот одбор има соодветен број на членови со долготрајно и интернационално искуство во своите области на работење. Најмалку една четвртина од членовите на Надзорниот одбор треба да бидат независни членови. Во таа насока, два члена од вкупно шест се независни членови. Нивната независност е утврдена согласно критериумите за независност пропишани со Законот за банките.

Во текот на 2018 година, во согласност со локалната регулатива, Надзорниот одбор на Банката одлучуваше на вкупно пет седници кои се одржаа во деловните простории на Банката, односно во просториите на Штаермеркише Шпаркасе во Грац или беа одржани преку видеокоференција. Шест седници се одржаа преку писмена кореспонденција, како резултат на потребата од поддршка на оперативните функции на Банката.

Надзорниот одбор работеше согласно Деловникот за организација и работа на Надзорниот одбор на Банката и одлуките беа донесувани во согласност со важечката регулатива. Во неговата работа активно учествуваа сите членови на Надзорниот одбор, чиј поединечен придонес е од големо значење за ефикасно спроведување на активностите и задолженијата на ова тело на Банката.

Во периодот на известување немаше промени во составот на Надзорниот одбор на Банката.

Табелата во продолжение е приказ на активните членства на членовите на Надзорниот одбор.

Табела бр. 6 Членови на Надзорен одбор на Банката

Член	Примарна функција	Функција во Надзорниот одбор на Банката и други органи на надзор и/или управување
<p>Сава Иванов Далбоков Година на раѓање: 1973 Прво назначување: 11.2010 Термин на истекување: 11.2020 Присуство на 5 седници во 2018 година</p>	<p>Член на Управен одбор на Штаермеркише Шпаркасе, Грац</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Претседател на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Претседател на ОР на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Член на Одбор за номинирање и наградување на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Член на НО на Ерсте и Штаермеркише С-Лизинг ДОО Загреб • Заменик претседател на НО на Ерсте & Штаермеркише Банка, Ријека • Претседател на ОР на Ерсте и Штаермеркише Банка Ријека • Член на Одбор за номинирање и наградување

		<p>на Ерсте и Шпаркасе Банка Ријека</p> <ul style="list-style-type: none"> • Член на НО на С-лизинг ДОО Белград • Член на НО на С-Рент ДОО Белград • Член на НО на Банка Шпаркасе АД, Љубљана • Заменик-претседател на ОР на Банка Шпаркасе АД Љубљана • Член на НО на Ерсте Банк АД Подгорица, Црна Гора
<p>Валбурга Зајдл Година на раѓање: 1973 Прво назначување: 11.2008 Термин на истекување: 11.2020 Присуство на 5 седници во 2018 година</p>	<p>Директор на Стратешко управување со ризик во Штаермеркише Шпаркасе, Грац</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Заменик-Претседател на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Заменик-Претседател на ОР на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Член на НО на Банкхаус Крентсцхкер и Ко. АГ, Грац • Член на Советодавен комитет на С Лизинг Југ ГМБХ и КО КГ, Грац
<p>Ханс Лудвиг Диксер Година на раѓање: 1967 Прво назначување: 05.2012 Термин на истекување: 11.2020 Присуство на 5 седници во 2018 година</p>	<p>Директор на Сметководство и контролинг во Штаермеркише Шпаркасе, Грац</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Член на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Член на ОР на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје
<p>Славиша Којиќ Година на раѓање: 1978 Прво назначување: 05.2015 Термин на истекување: 11.2020 Присуство на 5 седници во 2018 година</p>	<p>Заменик директор за стратегија во ЈИЕ и деловен развој во Штаермеркише Шпаркасе, Грац</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Член на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Член на ОР на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Претседател на Одбор за номинирање и наградување на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Член на Одбор за ревизија на Шпаркасе Банка АД Сараево
<p>Кристијан Поленак Година на раѓање: 1970 Прво назначување: 05.2011 Термин на истекување: 11.2020 Присуство на 2 седници во 2018 година</p>	<p>Управувачки партнер Адвокатско друштво Поленак</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Независен член на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје • Член на Одбор за номинирање и наградување на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје
<p>Сузана Ставриќ Година на раѓање: 1969 Прво назначување: 07.2017 Термин на истекување: 11.2020 Присуство на 5 седници во 2018 година</p>	<p>Управител Друштво за ревизија Грант Торнтон ДОО Скопје</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Независен член на НО на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

Согласно локалната регулатива и принципите на доброто корпоративно управување, Надзорниот одбор најмалку еднаш годишно поднесува извештај за работењето до Собранието на Банката, колективно и од аспект на поединечни членови.

Одбор за ревизија

Одборот за ревизија на Банката го сочинуваат шест членови, од кои четири членови доаѓаат од редот на членовите на Надзорниот одбор, а двајца членови се независни. Нивната независност е утврдена согласно критериумите за независност пропишани со Законот за банките и Статутот на Банката. Согласно законската регулатива, најмалку еден член на Одборот за ревизија треба да биде овластен ревизор.

Одборот за ревизија во текот на 2018 година одржа вкупно шест седници. Истите се одржани во деловните простории на Банката, односно во просториите на Штаермеркише Шпаркасе во Грац или преку видеокоференција. Една од наведените седници е одржана преку писмена кореспонденција. Одборот за ревизија го следи финансиското сметководство, вклучувајќи ги и сметководствениот процес и ефикасноста на системот на внатрешни контроли, управувањето со ризици, како и ефикасноста на системот на внатрешна ревизија, усогласеноста со прописи и ревизија на годишните финансиски извештаи.

Во периодот на известување немаше промени во составот на Одборот за ревизија на Банката.

Табела бр. 7 Членови на Одбор за ревизија на Банката

Член	Примарна функција	Функција во Одборот на ревизија во Банката и други органи на надзор и/или управување*
Сава Иванов Далбоков Прво назначување: 11.2010 Термин на истекување: 11.2020	Член на Управниот одбор на Штаермеркише Шпаркасе, Грац	<ul style="list-style-type: none"> Претседател на ОР
Валбурга Зајдл Прво назначување: 11.2008 Термин на истекување: 11.2020	Директор на Стратешко управување со ризик во Штаермеркише Шпаркасе, Грац	<ul style="list-style-type: none"> Заменик-Претседател на ОР
Ханс Лудвиг Диксер Прво назначување: 05.2012 Термин на истекување: 11.2020	Директор на Сметководство и контролинг во Штаермеркише Шпаркасе, Грац	<ul style="list-style-type: none"> Член на ОР
Славиша Којиќ Прво назначување: 05.2015 Термин на истекување: 11.2020	Заменик Директор за стратегија во ЈИЕ и деловен развој во Штаермеркише Шпаркасе, Грац	<ul style="list-style-type: none"> Член на ОР
Никица Мојсовска Блажески Прво назначување: 05.2015 Термин на истекување: 11.2020	Декан на Факултет за деловна економија и организациони науки, Универзитет Американ Колеџ Скопје	<ul style="list-style-type: none"> Независен член на ОР Член на Одбор на старатели на Македонска Развојна Фондација за Претпријатија (МРФП)
Биљана Поповска Прво назначување: 04.2017 Термин на истекување: 04.2021	Ревизор, Еуролинк Осигурување АД Скопје	<ul style="list-style-type: none"> Независен член на ОР

*Членствата во други органи на надзор и/или управување на членовите на Одбор за ревизија, кои воедно се и членови на Надзорниот одбор на Банката, се наведени во претходниот преглед (Табела број 6).

Управен одбор

Управниот одбор е орган кој ја претставува и застапува Банката и раководи со нејзиното работење согласно Законот за банките, Статутот и Кодексот на корпоративно управување на Банката. Овој одбор е вклучен во спроведувањето на деловната политика и развојниот план на Банката, воспоставувањето и промовирањето на корпоративната култура и вредности, утврдување на прифатливото ниво на ризик, воспоставувањето и спроведувањето на системот на внатрешна контрола, како и во обезбедувањето на услови за работење на Банката во согласност со важечката регулатива и групациските стандарди.

Управниот одбор е одговорен за извршување на одлуките на Собранието на акционери и на Надзорниот одбор на Банката, односно се грижи за нивното спроведување. Покрај наведените активности, Управниот одбор покренува иницијативи и дава предлози за унапредување на работењето на Банката; именува и разрешува лица со посебни права и одговорности, утврдува предлози на одлуки и други акти за кои одлучува Надзорниот одбор на Банката, со посебен осврт на политиките, стратегиите и системите за управување со ризици во соработка со Одборот за управување со ризици и врши други работи утврдени со законските прописи, Статутот и други акти на Банката.

Управниот одбор на Банката се состои од три члена, со јасно дефинирани и разграничени надлежности и одговорности.

Со добивање на потребната согласност од Гувернерот на Народната Банка на 27.04.2018 година, г-дин Глигор Бишев е ре-именуван за член и Претседател на Управниот одбор на Банката, за период од пет години, почнувајќи од 01 мај, 2018 година.

Во периодот на известување беше добиена потребната согласност од Гувернерот на Народната Банка за преименување на г-дин Саша Боко за член на Управниот одбор на Банката за период до 30.09.2020 година.

Табела бр. 8 Членови на Управен одбор на Банката

Член	Примарна функција	Надлежности	Членства во други органи на надзор и/или управување
Глигор Бишев Година на раѓање: 1958 Прво назначување: 05.2013 Дата на истекување: 05.2023	Генерален извршен директор и Претседател на УО	<ul style="list-style-type: none"> • продажба-управување со физички лица; • управување со средства; • маркетинг и комуникации; • човечки ресурси; • финансии; • координација на Кабинетот на УО; • координација на внатрешна ревизија; 	<ul style="list-style-type: none"> • Потпретседател на Стопанска Комора на РМ
Саша Боко Година на раѓање: 1971 Прво назначување: 12.2012 Дата на истекување: 09.2020	Член на УО	<ul style="list-style-type: none"> • продажба-управување со правни лица; • управување со имот и безбедност; 	
Алвин Аличевиќ Година на раѓање: 1983 Прво назначување: 11.2017 Дата на истекување: 11.2022	Член на УО	<ul style="list-style-type: none"> • управување со ризици; • организација и ИТ; • правни работи; • позадински активности (банкарски операции); • координација на контрола на усогласеност со прописи, вклучително и СППФТ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Претседател на Одбор за управување со ризици • Претседател на Одбор за надгледување на ИТ • Член на Надзорен одбор на Шпаркасе Лизинг ДОО Скопје

Управниот одбор го известува Надзорниот одбор за своето работење најмалку еднаш квартално. Покрај редовното известување, Управниот одбор одржува високо ниво на непосредна комуникација со Надзорниот одбор и неговите поединечни членови.

Одбор за управување со ризици

Одборот за управување со ризици се состои од шест члена, од редот на лицата со посебни права и одговорности вработени во Банката, назначени од Надзорниот одбор.

**Табела бр. 9 Членови на Одбор за управување со ризици на Шпаркасе Банка
Македонија АД Скопје**

Член	Професионален ангажман	Членства во други органи на надзор и/или управување
Алвин Аличевиќ Мандат до: 06.2022	Член на УО	<ul style="list-style-type: none"> • Претседател на Одбор за управување со ризици на Банката • Претседател на Одбор за надгледување на ИТ на Банката • Член на Надзорен одбор на Шпаркасе Лизинг ДОО Скопје
Билјана Момировска Мандат до: 06.2022	Директор на Сектор за стратешко управување со ризици	<ul style="list-style-type: none"> • Заменик Претседател на Одбор за управување со ризици на Банката
Димитар Георгиевски Мандат до: 06.2022	Директор на Правна служба	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Одбор за управување со ризици на Банката • Претседател на НО на С-АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје
Стево Рајевски Мандат до: 06.2022	Директор на Сектор за управување со кредитен ризик	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Одбор за управување со ризици на Банката
Златица Цивкароски Мандат до: 06.2022	Директор на Сектор за наплата и управување со колатерали	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Одбор за управување со ризици на Банката • Член на НО на С-АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје
Дијана Рикаловска Мандат до: 06.2022	Директор на Служба за контрола на усогласеност со прописи	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Одбор за управување со ризици на Банката

Во извештајниот период, Одборот за управување со ризици одржа 47 седници на кои ги спроведуваше активностите согласно член 90 од Законот за банките.

Одборот за управување со ризици квартално го известуваше Надзорниот одбор на Банката за промените во ризичните позиции, промените во стратегијата за управување со ризици, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на Банката, како и преземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите.

Одбор за надгледување на информативна технологија (ОНИТ)

Одборот за надгледување на информативната технологија се состои од осум членови назначени од Надзорниот одбор на Банката. Членови на ОНИТ се: Член на Управен одбор во чија надлежност е организациониот дел за организација и ИТ како Претседател на Одборот; Одговорно лице на организационен дел за сметководство и контрола; Одговорно лице на организационен дел за позадински активности; Одговорно лице на организационен дел за организација и ИТ; ОСИС; двајца претставници од Групациската и претставник од внатрешната ревизија без право на глас.

Мандатот на членовите на Одборот за надгледување на информативна технологија трае се додека ги вршат наведените работни позиции.

Активностите кои ги врши овој Одбор опфаќаат доставување на извештаи за статусот на информативната технологија на Банката до Надзорниот и Управниот одбор, давање препораки за стратегиите, политиките и поголемите расходи од областа на информативната технологија, обезбедување на ефективно планирање на информативната технологија и следење на капацитетот на системот на информативна технологија и неговите перформанси. ОНИТ врши и други активности пропишани со Статутот на Банката.

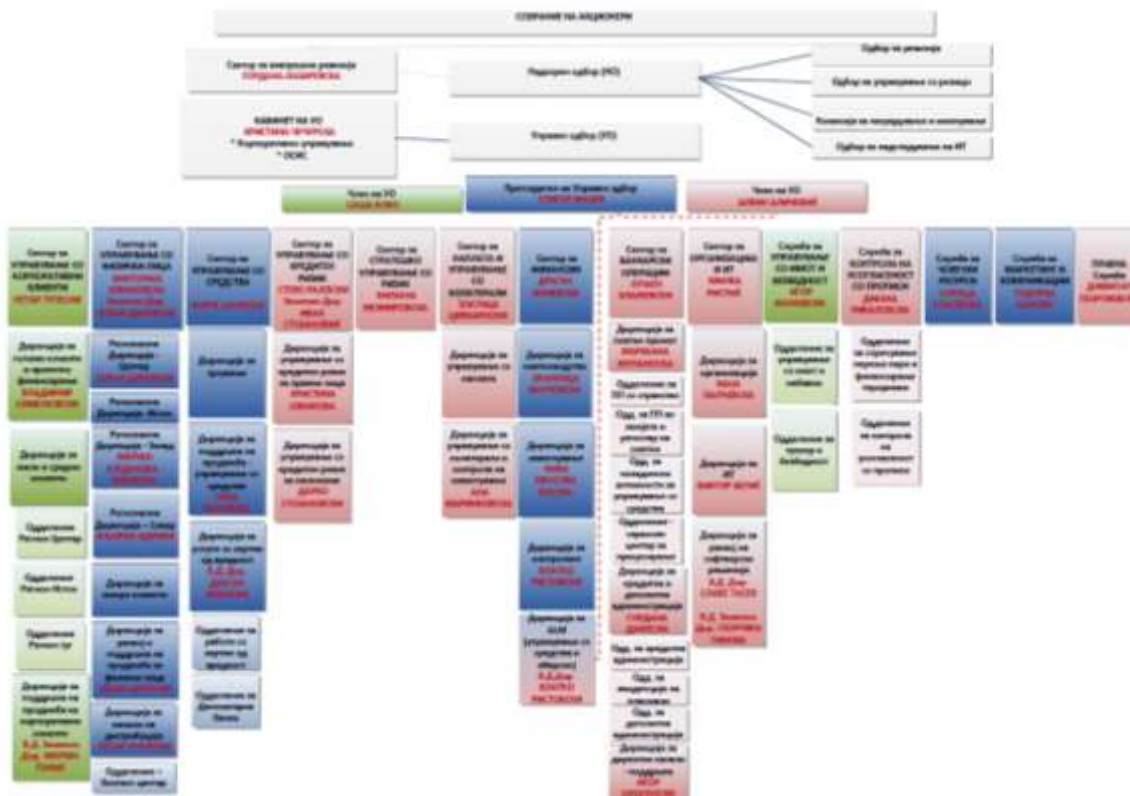
Во 2018 година, Одборот за надгледување на информативна технологија одржа вкупно пет седници.

Комисија за наградување и именување

Комисијата за наградување и именување е формирана од страна на Надзорниот одбор и се состои од три члена од редовите на Надзорниот одбор. Претседателот на Надзорниот одбор на Банката и најмалку еден независен член на Надзорниот одбор задолжително се членови на Комисијата за наградување и именување. Мандатот на членовите на Комисијата за наградување и именување е во согласност со мандатот на соодветните членови во Надзорниот одбор на Банката.

Комисијата е надлежна за утврдување на генералните принципи на Политиката за наградување и нивно редовно следење и имплементација, како и за предлози за именување на членови на одбори и нивно наградување, кои се предмет на одобрување на соодветните телата на Банката согласно Статутот. Во надлежностите на Комисијата спаѓа и разгледување на извештаите за евалуација на членовите на одборите и управување со судир на интереси кај членовите на одборите, согласно Политиката за судир на интереси. Во 2018 година Комисијата за наградување и именување одржа вкупно шест седници, од кои три седници се одржаа по пат на писмено одлучување.

Организациска структура на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје



Акционерска структура на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

Акционерскиот капитал на Банката на 31.12.2018 година се состои од 622.762 обични акции со номинална вредност од 2.670 денари по акција. Акциите се регистрирани и се водат кај Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија. Доминантниот акционер на Банката е Штаермеркише Шпаркасе од Грац, Република Австрија со учество од 99,74% во вкупниот број на акции. Заклучно со 31.12.2018 година, бројот на акционери во Банката изнесува 73, од кои 21 се физички лица и 52 се правни лица.

Политика за наградување на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

Банката, како членка на Штаермеркише Шпаркасе Групаацијата, Политиката за наградување ја усогласува со домашната регулатива и со Групациските стандарди.

Мотивирани и компетентни вработени се особено важни за Банката и нивната долгорочна лојалност треба да се обезбеди со цел да се развие доверлив и одржлив однос со клиентите. За да се постигне оваа цел, на вработените им се нудат софистицирани можности за обука и развој, како и финансиски надомест кој е конкурентен на пазарот. Затоа, Политиката на наградување е усогласена со деловната стратегија, целите,

вредностите и долгорочните интереси на Банката. Банката има стратегија за наградување на индивидуалната одговорност и квалитет на извршување на работните задачи со фиксен надоместок, а успехот во работењето и дополнителниот работен учинок на вработените со соодветен варијабилен надомест. Се преземаат континуирани напори за да се осигура дека постои рамнотежа меѓу фиксниот и варијабилниот надоместок на вработените, при што пропорционално фиксниот удел се пресметува доволно високо за да не создаде поттик за преземање на прекумерна ризичност. При дефинирањето на целите за целата Банка, како и поединечните кои се изведуваат од генералните цели на Банката, се зема во предвид и апетитот за прифаќање на ризикот и деловната стратегија на Банката.

Наградувањето во Банката се состои од следниве основни елементи: основна бруто плата, дефинирана со договор за работа; годишна варијабилна награда – бонус, дефинирана согласно остварување на личните цели и остварено ниво на компетенции; повремени награди за остварени вонредни резултати во продажба/поединечни значајни проекти; нефинансиски начини на наградување и бенефиции.

Банката го следи ризикот, конзервативната деловна и инвестициска стратегија. Освен добивката, зачувувањето на висок степен на одржливост на ризик и доволен основен капитал, како и адекватната ликвидност, претставуваат основен критериум за мерење на варијабилните надоместоци на вработените во Банката.

Врз основа на принципот на пропорционалност на ниво на Групаацијата е утврдено дека варијабилниот надоместок што Банката го исплаќа на секој вработен не смее да надмине 25% од неговата фиксна годишна бруто плата.

Согласно Политиката за наградување, не се предвидува надоместок што се исплаќа во форма на акции, ниту се предвидуваат други права коишто даваат можност за стекнување акции.

Во 2018 година исплатени се следните надоместоци:

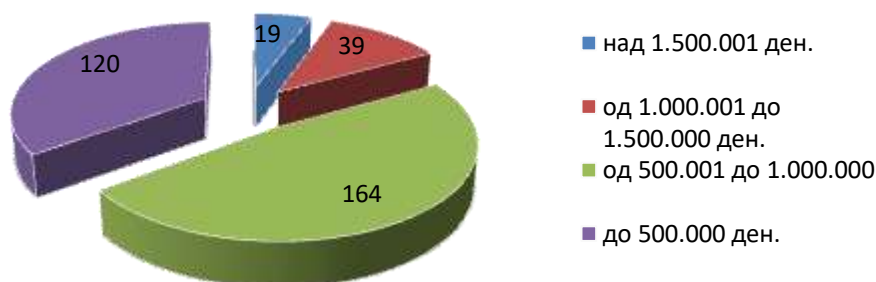
категија	бруто годишен фиксен надоместок (плата и договорни и законски предвидени надоместоци)	бруто годишен варијабилен надоместок (бонус и отпремнини*)	број на лица
Надзорен одбор	762.316,00	0	2**
Одбор за ревизија	410.339,00	0	2**
Управен одбор	22.938.248,00	329.724,00	3
Лица со посебни права и одговорности	30.847.989,00	0	16
Останати вработени	200.743.800,00	433.735,00*	323

* отпремнини предвидени со закон

** од вкупно 6 членови во НО/ОР

Структурата на вкупниот надоместок (фиксен и варијабилен) според висината и бројот на лица на кои им е исплатена соодветната висина на вкупниот надоместок во текот на годината е прикажан во следната табела:

Табела бр. 10 Структура на вкупен надоместок (фиксен и варијабилен) исплатен во 2018 година



Политика за идентификување, следење и управување со судир на интереси

Политиката за идентификување, следење и управување со судирот на интереси е донесена од страна на Банката, како резултат на заложбата на менаџментот за воведување на принципите на современото банкарско работење и примената на Базел стандардите во системот на корпоративното управување во Банката. Основна цел за донесувањето на оваа политика е опис на ситуации каде би можело да дојде до судир на интереси и соодветно справување со истите од страна на сите вработени и раководни лица; воспоставување на монетарен лимит на номинални подароци и благодарници и воспоставување на систем на известувања и обврска за известување за судир на интереси до надлежните и писмени обелоденувања на деловните интереси. Исто така, во текот на изминатиот период, Надзорниот Одбор на Банката дополнително усвои интересен акт кој ги вклучува стандардите за заштита на интересите на Банката при идентификувани судири на интереси на членови на Управниот и Надзорниот Одбор на Банката. Актот го дефинира Процесот на управување со судир на интереси помеѓу членовите на Управниот и Надзорниот Одбор и Банката.

Политика за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор на Шпаркасе Банка Македонија

Банката како дел од Штаермеркише Шпаркасе Групацијата е усогласена со групациските и локалните регулаторни барања во процесот на селекција, евалуација на подобноста и назначување на членовите на одборите во Банката.

Политиката за начинот на избор, следење на работењето и на разрешување на членовите на Надзорниот одбор, Одборот за управување со ризиците, Одборот за ревизија и Управниот одбор е сублимат од разгранетиот процес на избор на членовите на Управниот

и Надзорниот одбор на Банката и нејзина основна цел е нормирање и хармонизирање на сите процеси во еден јасно дефиниран документ кој дава одговор на сите барања поврзани со назначувањето на членовите. Овој интерен акт е ревидиран во 2018 година и ги вклучува законските одредби пропишани со новата Одлука на НБРСМ која се однесува на правилата за добро корпоративно управување во Банката.

Користење услуги од надворешни лица кои што се значајни за целокупното работење на Банката

Користењето услуги од надворешни лица на дел од активностите на Банката задолжително се извршува во согласност со бизнис стратегијата и бизнис целите на Банката и истото се одобрува од страна на надлежниот орган на Банката. Постапката за избор и донесување на одлука за користење на услуги од надворешни лица се спроведува согласно важечките интерни акти на Банката: Политика за набавка на средства и услуги и Процедура за набавка на средства и услуги. При изборот и донесувањето на одлуката за користење на определена услуга од трети лица задолжително се определуваат и земаат во предвид сите релевантни регулаторни барања за спроведување на истото.

Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

Управен Одбор